NHS
Greater Glasgow
and Clyde

PASHTO

TB

د توبرکلوز د درملنې
لارښود

(پښتو)

د مشورې لپاره اړيکه ونيسئ:

توبرکلوز:

توبرکلوز (TB) یوه باکتریا (میکروب) ده چې د بدن هره برخه اغېزمنولای شي، خو تر ټولو ډېره د سږو پر برخه اغېز کوي.

که تاسو د ډاکټر له خوا درته ټاکل شوي انټيبيوټيک ګولۍ په سمه اندازه او د ټاکلي مودې لپاره واخلئ، نرۍ رنځ په بشپړه توګه درمل کېدای شي.

تر هغه وخته پورې د ګولیو له اخیستلو څخه مه درېږئ، څو چې ستاسو ډاکټر یا د توبرکلوزنرس تاسو ته د بندولو لارښوونه ونه کړي.

د توبرکلوزدرمل:

تاسو به لږ تر لږه د 6 میاشتو لپاره درملو ته اړتیا ولرئ، او ځینې وختونه ښایي د درملنې موده تر دې هم اوږده شي.

د توبرکلوزدرملنه په لومړیو کې د 3 یا 4 بېلابېلو ډولونو انټيبيوټيک ګولیو په وسیله کېږي، چې وروسته د درملنې د پاتې مودې لپاره يې شمېر 2 یا 3 ډوله ګولیو ته راکمېږي.

د توبرکلوزدرمل څنګه واخلئ؟

- تاسو باید هره ورځ ګولۍ واخلئ (د سهار له ناشتې څخه 30 دقیقې مخکې).
- ټولې ګولۍ یو ځای، د سهار په وخت کې، د یوه واحد دوز په توګه واخلئ.
- هېڅ دوز مه پرېږدئ. (که سهار مو د ګولیو اخیستل هېر کړل، نو د ورځې په وروستیو کې يې واخلئ.)
- مه پرېږدئ چې ګولۍ مو ختمې شي؛ مخکې له دې چې موجودې ګولۍ مو پای ته ورسېږي، نوې اندازه درمل واخلئ.

له څه شي څخه ډډه وکړئ:

د توبرکلوزد درملنې پر مهال باید د لمر له مصنوعي بسترونو (Sunbeds) څخه استفاده ونه کړئ. کله چې ستاسو پوستکی د قوي لمر وړانګو ته مخامخ وي، مهرباني وکړئ د لوړ SPF لرونکی د لمر ضد کریم (Sun cream) وکاروئ. (د توبرکلوزضد ځینې ګولۍ کولای شي ستاسو پوستکی د لمر وړانګو پر وړاندې لا حساس کړي).

جانبي عوارض:

- تاسو ښايي متوجه شئ چې ادرار، خوله او اوښکې مو سور یا نارنجي رنګ پیدا کوي. دا یو بېضرره جانبي عارضه ده. (نرمې د سترګو تماس لینزونه (Soft contact lenses) هم ښايي رنګ بدل کړي).

- د توبرکلوزضد ګولۍ کولای شي د امیندوارۍ د مخنیوي ګولۍ (Oral contraceptive pill) او د امیندوارۍ د مخنیوي ځینې نورې طریقې لږې اغېزمنې کړي. دا معنا لري چې تاسو به د امیندوارۍ د مخنیوي لپاره د باوري خنډي طریقې لکه کانډوم څخه هم استفاده کوئ. د امیندوارۍ د مخنیوي د بلې طریقې په اړه د مشورې لپاره له خپل ډاکټر یا درمل جوړونکي (فارمسست) سره خبرې وکړئ.
- کله چې تاسو د توبرکلوزضد ګولۍ اخلئ، ښایي ستاسو ډاکټر اړتیا ولري چې د نورو درملو اندازه بدله کړي. (وارفارین (Warfarin)، د تشنج ضد درمل (Anticonvulsants)، سټرایډونه (Steroids) او میتادون (Methadone) یې ځینې بېلګې دي؛ خو ستاسو ډاکټر به د اړتیا سره سم د دغو درملو اندازه تنظیم کړي.)

که تاسو د توبرکلوزضد درملو په اخیستلو کې ستونزه لرئ، درمل مه بندوئ او هېڅ دوز مه پرېږدئ. د مرستې لپاره له خپل ډاکټر یا د توبرکلوزله نرس سره اړیکه ونیسئ.

که لاندې له یادو شوو جانبي عوارضو څخه کوم یو درته پېښ شي، سمدستي د مشورې لپاره د توبرکلوزله نرس یا خپل ډاکټر سره اړیکه ونیسئ:

- کانګې کول
- تبه
- د لید اختلال
- دوامداره د پوستکي دانې یا خارښت
- د ګوتو یا د پښو د ګوتو د سوزش، مورمور کېدو یا بې‌حسۍ احساس

خپل درمل له وخته مخکې مه بندوئ:

کله چې مو روغتیا ښه شي، د دې له امله مه هڅېږئ چې درمل له ټاکلې مودې مخکې بند کړئ.

که تاسو درمل له وخته مخکې بند کړئ، باکتریاوې به لا هم وده وکړي او درملنه به یې لا ستونزمنه شي.

کېدای شي تاسو ته اړتیا وي چې د **اوږدې مودې لپاره** ډېرې ګولۍ واخلئ، ځکه باکتریاوې ښایي د انټي‌بیوټیک درملنې پر وړاندې **مقاومت پیدا کړی** وي.

دا معنا لري چې انټي بیوټیکونه نور نشي کولای ستاسو په بدن کې موجودې باکتریاوې له منځه یوسي.

همدارنګه، تاسو له دې خطر سره مخ کېدای شئ چې د توبرکلوزباکتریاوې خپلې کورنۍ، ملګرو یا نورو هغو کسانو ته چې له هغوی سره وخت تېروئ، انتقالي کړئ.

د توبرکلوز (TB) لپاره کارېدونکي درمل:

یا کله ناکله 3–2 ډوله انتيبيوتيکونه په يوه ګولۍ کې يوځای ترکيب شوي وي.

Voractiv (وراکتيو)		
Rifater (ريفاتر)		
Rifinah (ريفيناه)		
Ethambutol (اتامبوتول)		

د توبرکلوز درمل هم کېدای شي په لاندې ډول تجويز شي:

Rifampicin (ريفامپيسين)		
Isoniazid (ايزونيازيد)		
Pyrazinamide (پيرازيناमايد)		
Pyridoxine (Vitamin B6) (پيريدوکسين) (ويټامين B6)		

په ياد ولرئ:

- نرۍ رنځ (TB) د سمي درملنې په وسيله په بشپړه توګه درمل کېدای شي.
- تاسو بايد خپل د انتيبيوتيک ګولۍ هره ورځ، د ډاکټر د سپارښتنې سره سم واخلئ.
- د انتيبيوتيک ګولۍ مه بندوئ، تر هغه چې ستاسو ډاکټر يا نرس تاسو ته د بندولو لارښوونه ونه کړي.
- هڅه وکړئ چې د کلينيک ټولو ټاکل شويو ملاقاتونو ته حاضر شئ.